

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ ТА ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ

ЯК ДЖЕРЕЛО ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ПРИВАТНОЇ ОСВІТИ

Серед численних джерел, що стосуються приватної освіти, окрему групу становлять нормативно-правові документи, які визначали правову основу діяльності приватних закладів. Ознайомитися з державними розпорядженнями та іншими офіційними новинами громадяни мали можливість в проурядовому «Журнале Министерства народного просвещения» (1834–1917), метою якого було обнародування нових у цій частині постанов і розпоряджень уряду. Окремий розділ журналу мав назву «Правительственные распоряжения». Він включав: найвищі повеління імператорів Росії, державні та містерські розпорядження, циркуляри, дозволи на використання певних книг у навчальних закладах. Державні розпорядження по навчальному відомству друкувалися також в журналі «Русская школа» (1890–1917).

Звичайно, використовувати лише періодичні видання (кількість яких була до того ж обмеженою) було не завжди зручно, а пошук необхідної інформації в загальнодержавних збірниках законів Російської імперії потребував багато зусиль і часу. З метою усунути такі незручності міністерство прийняло рішення видавати освітянські закони окремими збірниками. Їх називали «Своды законов».

Законодавчі зміни в хронологічному та змістовому плані щодо приватних закладів освіти, дають змогу простежити «Сборники постановлений по министерству народного просвещения», які охоплюють період з 1802 до 1900 р. Загалом за цей час вийшло 17 томів.

Згодом з ініціативи міністра народної освіти було укладено хронологічний «Сборник распоряжений по министерству народного просвещения». У 16-ти томне зібрання ввійшли розпорядження з моменту створення Міністерства народної освіти по 1904 рік.

Серед різних видань на окрему увагу заслуговує «Свод законоположений и распоряжений о частных училищах и домашнем обучении» (1901), укладачем якого, на прохання помічника попечителя Київського навчального округу, виступив А. Луцкевич (ініціали рос. м. – *С. Р.*).

У 1912 р. А. Лаурсон (ініціали рос. м. – *С. Р.*) уклав довідник «Частные учебные заведения ведомства министерства народного просвещения», до якого увійшли чинні закони, розпорядження та роз'яснення, що стосуються приватних навчальних закладів та домашньої освіти.